

Bemærkninger til forslaget

Efter de tidligere gældende forældelsesregler forældes en sag om erstatning for personskade som udgangspunkt senest 20 år efter ophøret af den sundhedsskadelige påvirkning. I 1989 afgjorde Højesteret i den såkaldte Eternitsag, at reglerne i sådanne sager skulle forstås sådan, at forældelsesfristen kunne suspenderes, så den først gjaldt fra det tidspunkt, hvor man blev syg som følge af påvirkningen. Derved fik de skadelidte erstatning, selvom personskaden først viste sig, mere end 20 år efter at den sundhedsskadelige påvirkning var ophørt.

Med vedtagelsen af lov nr. 522 af 6. juni 2007 om forældelse af fordringer indførtes der i § 3, stk. 3, nr. 1, en absolut forældelsesfrist på 30 år i sager om erstatning og ansvar i anledning af personskader. 30-års-fristen løber fra den skadelige påvirknings ophør. Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det, at den absolutte 30-årige forældelsesfrist ikke vil kunne suspenderes i noget tilfælde.

Forslagsstillerne finder det meget uhensigtsmæssigt, at mange uvidende ofre for nogle af de mest alvorlige erhvervssygdomme, f.eks. cancer, ikke længe kan få erstatning og godtgørelse, fordi deres krav vil være forældede, inden sygdommen overhovedet er brudt ud.

En konsekvens af de nugældende forældelsesregler vil være, at der stilles krav om flere særordninger om kompensation til ofre for sundhedsskadelige påvirkninger svarende til den allerede etablerede ordning i den såkaldte Grindstedsag. Denne kompensationsordning er finansieret over finansloven for 2009 med 20 mio. kr. og finansloven for 2010 med 5 mio. kr.

Forslagsstillerne ønsker en retstilstand, hvor de skadelidtes krav på erstatning og godtgørelse for følgerne af sundhedsskadelige påvirkninger ikke forældes, inden følgerne af påvirkningen har vist sig, og hvor de skadelidte heller ikke er afhængige af, om der etableres en særordning netop for deres område. Det vil samtidig sikre, at erstatninger og godtgørelse for

fremtidige sygdomsramte ikke fremover skal finansieres over finansloven, men af skadevolder eller de forsikringsselskaber, som har modtaget præmie for af-dækning af risikoen.

Der findes erhvervsbetingede sygdomme, hvis følger først viser sig efter perioder på mere end 30 år. Som et eksempel kan nævnes malignt mesotheliom (lungehindecancer). Malignt mesotheliom er en dødelig sygdom, som typisk skyldes indånding af asbestfibre, og som sjældent bryder ud, før 25-35 år efter at påvirkningen med asbest er ophørt. En latenstid på op mod 40-45 år er ikke usædvanlig.

Malignt mesotheliom er optaget på erhvervssygdomsfortegnelsen og vil normalt kunne udløse en erstatning, hvis ikke kravet er forældet. Det vil det imidlertid være efter den nugældende forældelseslov. Sygdommen rammer ca. 100 personer i Danmark om året (P. Grandjean, Ugeskrift for Læger 2004; 166(26):2597). De senest offentliggjorte tal fra Cancerregisteret er fra 2006, hvor der blev registreret 106 tilfælde af malignt mesotheliom i Danmark. Denne patientgruppe er med de nye forældelsesregler blevet frataget deres hidtidige ret til erstatning.

I relation til netop den lidelse er det væsentligt at bemærke, at asbest blev anvendt til produktion i Danmark frem til 1988, og at det så sent som i 2006 kom frem, at ansatte hos DSB helt frem til 2005 havde været udsat for asbest i forbindelse med anvendelsen af de såkaldte andengenerations-S-tog, som indvendigt var isoleret med asbest. Denne sygdom må således også i en årrække fremover forventes at fremkomme med en hyppighed som hidtil.

Gennemføres en lovgivning, som sikrer, at forældelse ikke kan indtræde før en følge af en skadelig påvirkning har vist sig, sikres de i forvejen svagt stillede ofre en kompensationsmulighed, ligesom de ansvarlige for det skadelige miljø, og ikke statskassen, bliver belastet med udgiften.